



JOVICA ĐURĐIĆ  
LARISA



JOVICA ĐURĐIĆ

RIJEČKO KNJIŽEVNO I NAUČNO DRUŠTVO

Urednik  
MILIVOJ BAKARČIĆ

POSEBNO IZDANJE

JOVICA ĐURĐIĆ

# LARISA

RIJEKA, 1974



U TELU I MASTILU



## LARISA

Larisa devojčica ime mirisa mala stabljika  
Tanka u pasu modrih očiju grozdova  
Koraka gazele grudi jabuke nežnih dlanova  
Latica cveta ružičasti zrak prašnika

Da je ne poljubi ni vetar ni skrivena nežnost  
Tu vatru ljiljana ta vlažna i rumena usta  
Ti bokovi ta bedra ta kosa duga i gusta  
To je lišće smeha što izmiče ko svetlost

Da je ne dodirne ni topla noć aprila  
U snu zelenih reka i rascvetalih dolina  
Da je ne objube plavookosi dečaci iza stabala

Neka je mir neka joj ptice šapuću uspavanku  
Neka je tišina Neka joj modrina i mesečina  
Neka je moj glas izvaja u zrele devojkju



## MIRIS U SVESCI OD DLANA

Želeo bih jednom u večer Larisa  
Kad na tvom balkonu zarumene leta  
Da istom žestinom cvet procveta  
Da se ludo opijem od tvog mirisa

Želeo bih jednom posle plave kiše  
U svesci od dlana koju lista vetar  
Da ti lepa kosa zamiriše na nektar  
A mastilo samo u sonet ispiše

Kazaće ti leto na kraju avgusta  
Jednu malu tajnu: vojnička usta  
Ljube te kradom u mojoj pesmi

Kazaće ti pesak kako su mudra jutra  
Prepričaće ti dan tihi šapat vetra  
Lepotice sunca u metaforinoj česmi

## SAN U BREZINOM LIŠĆU

Jednom će u brezinom mladom lišću  
Kao u snu posle tople majske kiše  
U kapima srebrnastim na sunčanom ušću  
Lik njen ko ogrlica leta da se zanjiše

Jednom na livadi kraj reke između trava  
Kad dan od umora stane da kleči  
Kao s Renoarovog platna pojaviće se glava  
Devojke iz mojih snova bez reči

Svaka će njena kretnja preći u mastilo  
Brzo ću da zabeležim nežnost i belilo  
Da mi ne pobegne ništa od njene lepote

Jednom će tako posle dugog čekanja i zime  
Njeno nepoznato ime ući u moje rime  
I tek ću onda reći: menjaj se živote

## TRAŽEĆI LARISU

Tražio sam te danas u bilju Larisa  
U malim pernatim grlima ptica  
Tražio te na reci između belutaka i obrisa  
U našim starim igračkama između krpica

Tražio te u lišću jutrom rušio kapi rose  
U nebu u srebrnom danu upregnutom u kočije  
Učinilo mi se da mesto sunca vidim tvoje kose  
I čitav svet u mašti igre dečije

A onda sam video pticu kako leti jugu  
Noseći pod krilima vatru i naše godine  
Pao sam na kolena kraj mora pao sam u tugu

Kao hiljadu noževa od svetlosti rujne  
Behu zrake u vodi i iznad naše doline  
Nema te u telu u bilju jeseni nujne

## BELEŠKA O LARISI I PROLEĆU

Klečeći sam molio pticu da kaže Larisa  
Nešto malo od njenog daha i uvojaka  
Da mi ispeva majušno jezero njenog pasa  
Dubinu očiju tišinu gazelinih koraka

U krvi mi se budila poezija zapisana  
Za ljiljane njenog tela tek procvetala  
Gradilištima sam lutao pun velikih rana  
Kraj mora mi palma o njoj šaputala

Disao april ko njene male grudi zaobljene  
Dok sam je tražio prolećem u Budvi  
Učini mi se: evo je tu je u trešnjinoj grudvi

Izlišan bejah govoreći Pasternaka u kišu  
U svakom listu njeni prsti ko pluća dišu  
Ali ja još i danas tražim te oči izgubljene

## DOLAZIŠ S MIRISOM BILJA

Dolaziš: u stopalima ti miris bilja  
U kolenima krunica ljiljana rumena  
Nebo ti u očima jato zvezda pratilja  
Mokra ti haljina razbuktava ramena

Žedan sam umoran od duge besanice  
Moje se misli odmaraju na cvetu  
Tebe ljube ptice tebe ljube bele krunice  
Ja nesrećni jelen umro sam u davnom letu

Dolaziš: na mojim ćeš rukama usnuti  
San je opasna prevara san je pola istina  
Ja sam zora ja ću ti na usnama svanuti

Ja sam to nemoguće pesma voda trava  
Na svemu stara zelenkasta patina  
Ja sam stražar tvog nagog tela dok spava

## U TELU I MASTILU

Noćas mi puna mastionica tebe  
Dok stvaram ti lik iz mastila  
Soba je moja prepuna plavila  
U disanju pera osluškujem sebe

Dolaze nevidljivi konjanici iz šuma  
Da te odnesu iza julskih polja  
Mene izdaje snaga mimoilazi volja  
Vile me odvođe lišavaju uma

U mojoj krvi pomešane reči  
O tvome telu na plavoj reci  
Spominju te noćas i moji preci

Iza nekog zida starog manastira  
Očima te ljubi četa pastira  
Dok kroz moje čelo tvoje ime ječi

## BEJAH LI TO JA

Bejah li to svetlost u tvojim očima  
Žeđ u reci tvog smeha nepresušna  
Bejah li to kapljica leta majušna  
Što zelenkasto sja na dlanovima

Bejah li to vatra žednih nepaca  
Dah vetra među tvojim nagim rukama  
Ili sam se rastočio sa senkama  
Pa te tajno uhodim iz svih pravaca

Možda sam to ja voda tiha i modra  
Voštano veče što na usni dogoreva  
Putujem: tvoje koleno i noć vedra

Možda vrteška sunca jutra plava  
Tamo gde spavaš stražar sanja i peva  
Stižem: pojavljuješ se nežna iza trava

## VIDEO SAM U SNU

Video sam u tvojim stopalima  
Žeđ leta zelenilo livada  
U tvojim mišicama malo hlada  
Dah vetra u tankim prstima

Video sam u tvojim očima reku  
Govor prirode u tvom telu  
Video sam žedan dan u čelu  
Osetio miris ko plimu i oseku

Gorelo ti u kosi avgustovsko veče  
Ko da gasi požar voda ne teče  
Ruke su male za taj plamen

Video sam te ženo peno gazelo  
Jednog dana kad sve beše belo  
Ali ostade lepota nemi kamen



## NA MALOM TRGU LOLINIH RUKU

Na malom Trgu Lolinih ruku  
Žestoko mirišu lipe toplog juna  
Dok rojevi zvezda padaju u luku  
Usne je ljube pored cvetnih krana

Na malom Trgu Lolinih očiju  
Sanjari grade kule nagog leta  
Ali Lola nikoga ne gleda oni piju  
Opojni miris lipa iz zlatnog cveta

Jednom kad lipe zamirišu na kišu  
Kad se srebrne kapi na suncu zanjišu  
Lola će da ode s malog trga

Jednom u avgustu kad se večer zagusne  
Nežni će sanjari otvoriti usne:  
Ko nam to lepu sliku rastrga

## S ONU STRANU SUNCA

Na visoravni smo: iza nas šuma  
Mami nas vatra na domak vinograda  
Gde umiru leta gde noć naga pada  
U snu smo: s druge strane huma

Čujem: voda na obalama tvog tela  
Ti si već moja pesma lepa metafora  
I iz tvojih ruku ja čujem zvuk govora  
Kao što osećam miris grožđa zrela

Ljubim: pijem mlado vino s usana  
Tvoje mi čelo daje obilje sunca  
Ali ima jedna prepreka teška rana

Pred nama široka reka nedogleda  
Nećemo je preći nema nam čamca  
Ostanimo: lepa su i dva pogleda

## KAD JE UMIRALO SUNCE U KAPIMA LETA

Za ruke sam te vodio na obalu mora  
Od pupoljaka sam gradio meku postelju  
Bila si devojčica video sam porodilju  
Bežali smo kroz šume ljubili kraj bora

Na dlanu si mi jednom dugo spavala  
Krhka i nežna s nekim čudnim bolom  
Rekoh: pokriću te nebeskom kupolom  
Jedna lepa školjka uspavanku ti pevala

Umiralo sunce u kapima leta  
Penilo se more pored belih stena  
Ti si ta pena ti si miris cveta

U moru sam te ljubio u snu lepih reči  
Ti si u sunčano platno bila odevena  
Posle nagog jutra ti si tuđa žena

## SONET

Izgovaram tiho tvoje lepo ime  
U svet trava kiša i lišća  
Pretvaraju ti se usne u rime  
A blede ruke nište raskršća

Učim pticu boji tvog glasa  
Uspavanko bola i samoće  
U meni se jedna reka talasa  
I cveta grana: južno voće

Kaži mi ptico kaži mala usta  
Reci mi oči kolena i ruke  
Prepričaj mi brda polja pusta

Šuma žita što te krije belu  
Ispričaj mi more i sve luke  
Jer moje se kosti primiču pepelu

## U KVADRATU MIHOLJSKOG RAMA

Ti ležiš u mojoj pesmi ko more  
Među planinama ko kaplja na dlanu  
Prstima dodirujem lice ponavljam bore  
Al ništa ne može zalečiti tvoju ranu

Mokri ti skuti bedra ti ljube valovi  
Zavidim pesku koji te u naručje prima  
Otvaraju se lepe školjke - mali darovi  
Za umorno čelo koje miruje međ prstima

Kleči veče pred tobom ptice se ruše  
Na glatko more na rastopljeno sunce  
Nema vetra nema kiše sad caruju suše

Al tebi zima u duši ti s morem sama  
Pokušavaš zaboraviti leto grube lance  
Koji te vežu u kvadrat miholjskog rama

## VRT IZA PTICE

Vrt je taj svet iza belog sveta  
Zlatna nedra i kapljica leta  
Devojka vlažna što stazom šeta  
Jutro iza ptice iza belog cveta

Vrt je taj svet nemušta drveta  
Postelja ljubavnika umesto kreveta  
Utočište pesnika kada odgoneta  
Mudrost ruže i lepotu soneta

Ljubičasti govor trava smeh deteta  
Nemo ćutanje kamena reč oteta  
Vetru zaljubljenom u snagu pokreta

Vrt je taj svet iza belog sveta  
Topli dah žene oko suncokreta  
Vrt je bistrina od sunca uzeta

## DAN NEMA VIŠE

Doći će i dan voljno dan nema više  
Vojnička pesmo: živo baklja avgusta  
Progovoriće tada nemušta usta –  
Laku noć vojište i stražarske kiše

Doći će i taj dan bez čina i epoleta  
To zbogom juče i zdravo lepo sutra  
To belo jutro: neće biti smotra  
Brzo ću reći: doviđenja čauro leta

Doći će taj dan bez mirno i o desno rame  
Zapaliću baklju od pramena tame  
Da predem noćne obale mog sna

Na drugoj obali: doba lepe žene  
Ljubičasti glas vrh bele pene  
Crvenilo neba kao njena usna

## MLADOST I LETO

Još ti telo miriše na noć i reku  
Na trave uspavane u rosi večeri  
Tvoje su ruke dve zgrade u jeku  
Ja slovo ljubavi što međ njima treperi

Zatvorio sam sunce u školjku juna  
Sad je tama s malo šapata i muzike  
Uhvatio sam riba za tvoje čelo kruna  
Ukras od perja i očiju za kike

Ti ćutiš kao ponoć prsti na licu  
Pale mi vatru veliku i nemoguću  
Kao sunce ranjeno niz liticu

Onda plačeš kao da ti je žao svega  
Larisa mala moja kao grlica  
Ovo je mladost i leto a ne doba snega



## POVRATAK

Ova reka i dalje teče između brda žutih  
I šuma na severu ista je ili malo veća  
Sve je isto samo čini mi se manje cveća  
Raste na obalama između staza utrtih

Na jugu sam ostavio srce i nevine oči, reči  
Između noževa oštih stena i mora  
Draga moja sad sam bez glasa bez govora  
Na ovom bregu iznad zavičaja duša kleči

Da li da se vratim ili da odem među kuće  
Da potražim nešto zaboravljeno davno  
Ili da zauvek legnem u ovo bilje i pruće

Gori ružičasta svetlost tiha i zlatna  
Put vodi dole u nizinu pravo i ravno  
Ali meni se ne ide draga noć je blatna

## BELEŠKA O DEVOJČICI

Telo ti more devojčice a ruke valovi  
Oči boja vode iz kojih nevinost zrači  
Čitav maj u kosi spava cvetni krugovi  
Od tvog daha meni se u svesti mrači

Gledam: iz dlanova ti izleću galebovi  
U tvojim mišicama oboreno sunce drema  
Miruju srne u polju tvojih reči  
Za tobom procvetavaju stabla bagrema

Telo ti more devojčice a u tvom stasu  
Diše mala košuta dalekih predela  
Ima nešto u pesku ima nešto u talasu

Od tvojih koraka i od tvoje nemirnoće  
Ti bi sad odjednom mala moja biti htela  
Zrela ko narandža ko južno voće

## TRAŽEĆI SIRENU

Duboko ronih tražeći je među školjkama  
Među ribama u pesku zavirujući u amfore  
Slušao sam podvodnu muziku beležio metafore  
Pitao ježeve pitao rakove i stare galijske

Sirena – zvao je na sav glas pod morem  
Skupljao belutke na dnu kao malo dete  
Gledao sunce kako se lomi o moje epote  
Od biserja i zvezda onda želeo da umrem

Dugo je tražio po svuda u svim vodama  
Odlazio u sve okeane sva mora sve reke  
Igrao se životom igrao se dragim ranama

Tražio sam svoju sirenu u svim pećinama  
U svim pesmama čekajući plime i oseke  
Posle nemoćan i tužan ćutao na stenama

## TOPLE KAPLJICE MESIČINE

Sliva se miris bilja podrhtavajući na usnama  
Tople kapljice mesečine lepe se za lice  
I kao da liju mlečne kiše po malim rukama  
Hoda noć koju smo imenovali ružom devojčice

Odlazi more u neko drugo more ružičasto  
Veliku pesmu koju smo pisali malešnim slovima  
I mastilo na stolu od mahagonija ljubičasto  
Zove te u moje papire u plavi sjaj u očima

Ako beše to san: miris što otrova moju dušu  
I svetlost što mi se tiho skameni na usni  
Val što raznese moje prste u so i neku sušu

Ako beše to san: useliše u mene zgarišta leta  
Neka presahla mora voća što tiho dozrevaju  
Uzeću ovo mastilo kao svoju krv da procveta

## I NOĆAS NEKO TIHO ULAZI U MOJU SOBU

I noćas neko tiho ulazi u moju malu sobu  
Vidim mu nežnu ruku kako tiho miče zavesu  
A ja ni da se pomaknem ko u ponoćnom dobu  
Ne smem mu uskratiti čin – lepotu u plesu

I noćas ulaze među moja slova neke lepe oči  
Stoji tajna žena u mojoj mastionici do pasa  
Topli joj prsti oko mog čela dok ne kroči  
Alejom mog sna tankom niti bez glasa

Želeo bih jednom u odmoru između dva stiha  
Između velike letnje noći i ljubavišta  
Časkati malo s njena dva oka tajna i tiha

Ja sad ne znam: ko to kroz moj prozor noću  
Nailazi u Larisine sonete na mala poprišta  
Nikakav miris ne dolazi osim nje u moju samoću

## IVANČICA

Ima jedan cvet zatvorene krunice s tvojim očima  
Voda leži u njemu voda se pred večer u cvetu kupa  
Arterijom njegovom zelenom zelena krv propupa  
Niže zida – kad line kiša propne se cvet na prstima

Ima jedan cvet iz koga se noću čudan miris izvije  
Polako se približi spavaču u njegovu kutiju od zlata  
Otvori sve prozorčice u duši sva zarđala vrata  
Spusti se u sve pore kože na usne mu se privije

Voda je mirna voda je ko u jezeru bistra i plava  
Evo spavaču se čini da mesto cveta stoji tvoja glava  
Ćuti on u svojoj kutiji nežnih ivica bez pomaka i daha

Evo spavača gde ide iz sna po mostiću od tankih niti  
Ne može do tebe (da mostić ne popuca) stići niti  
Otići nazad u kutiju koja gori koja je gomilica praha

## U MESEČINI NEŽNOST RUKA BELEŽI

Pa sam te odveo na kulu visoko iznad grada  
Odveo te iza zida – ispod nas more leži  
Ljubim te u zelenoj kiši što u oči pada  
U mesečini nežnost neka ruka beleži

Beli mag izlazi iz kamena nem bez glasa  
Alejom istorije korača začuđen i stran  
Ceo svet mu čudo dok te stežem oko pasa  
Zurimo u mudro čelo u pohabani kaftan

Ariju neku osluškujemo iz pukotine noći  
I vidimo: bronzani dečak kriomice nas gleda  
Vireći kroz lišće kao da će sad doći

Alejom do naših tela do visokog zida  
Na stare novine od aprila da nam se preda  
U našim rukama da se zasmije ili zarida

## MALINOVO LETO

Malinovo leto bregovi puni pitomina  
Otiskivanje od sunca od niti tankih žica  
Jutro ogrlice gde će svanuti dolina  
Od belih jagodica od mekog perja grlica

Još je tu more njegovo me zelenilo dotače  
Žena s telom gazele na belini kamena  
Evo vode poljupcima u pesku so rastače  
Nailazi anđeo lepote i nevidelice iz plamena

I tebe neko oblubi ko vetar cvet u polju  
I tebe sad neko nosi ko svetli biser u duši  
Voleći sunčane pukotine gde se život ruši

Ali ove male rane izjedene gorkom solju  
Ne znače mnogo dok noć sviće u kostima  
I kaplje malinovo leto po tankim prstima



## KAPLJA U RUŽI OD DESET PRSTIJU

Malešna bistra kapljo moja velika tužna vodo  
Opet te vidim kao bujnu kišu sred avgusta  
Jurnem kroz vreme pa kažem: zdravo slobodo  
Od toga se na pragu lepo nasmeše njena usta

Još uvek pred našom kućom rastu male breze  
Majka stoji s kapljom u ruži od deset prstiju  
Alejom vlažnom prosipaju se mirisi ko s trpeze  
Jedno dete gleda vrt osluškujući lepu ariju

Ceo sam ovo malo zemlje podneblja plavog  
I orah sam osušen bez lišća ploda i grana  
Zeleno u krvi umire zeleno mi je velika rana

O mala moja ružo tvoj miris što u meni spava  
Ruku mi tera da ove pesme bolom ispisuje  
I opet mi se čini – tvoje oko mi put pokazuje

## U ODEŽDI SUNCA

Sunce je tankim nitima utkano u haljinu  
Eho glasa u vinogorju modrih čokota  
Sliva se topli smeh devojčica u daljinu  
Ti u odeždi sunca u poljupcima leta

Rumene usne ko raspukli plod vatra nežna  
I čelo po kome brige ko reke duge i zelene  
Dolaze nepoznati vetrovi i doba snežna  
Roneći kroz naše godine i sne izgubljene

A seti se detinjstva čistog vazduha i voća  
Gde smo rasli uz majku i oca u maloj kući  
I velikom svetu oko nje gorka reč samoća

Cele mladosti nije bila u našem veselom letu  
I kako smo brali maline za nove knjige vrući  
Đaci željni da jednom vide more u svetu

## SONET NEPOZNATOJ ŽENI

I nemušta su stabla htela za tobom da se okrenu  
Da te još jednom vide u tvom hodu nežne gazele  
Tužna behu u svojoj nemoći kad ne mogoše da se prenu  
Da se ludo opiju od tvoje lepote bele

Ni traga od oblaka ni traga od tople kiše  
Niz lišće zaprolećenih breza sunce se cedi  
Kako je lepo biti u vrtu tvog mirisa kako se lako diše  
Pazi uhvatio sam jednu tajnu: nešto šapuću drvoredi

To nije prvi put: viđam te svake večeri sanjam u zore  
Jednom sam te u snu vodio u Budvu na more  
A jednom sam u nekom tuđem vrtu obrao svo cveće

I u naručju doneo u tvoju ulicu velike bukete  
Pa sam posle video samo tvoje nežne pokrete  
I strašno sam bio umoran a nemiran od sreće

## DEVOJČICA

Njene su grudi kao dve majušne ptice  
Stidljivo skupljene u haljini ko u rosi  
Kao boja bakra svetlost joj u kosi  
Dok prolazi nemirnim korakom devojčice

Ona ima oči pogleda bistrog bez tajni  
I ruke nevine kao nežne cvetove jutra  
Dok stoji tako na pločniku i posmatra  
Taj svet koji se miče svet sjajni

Žalim je što će jednom ipak da spozna  
Da život nije bajka mladost i ljubav  
Što će jednom i za gorčine da dozna

Kad ode dan prvog korza prvog plesa  
Prvog poljupca koji joj se učinio ubav  
Kad se na sve to iznenada spusti zavesa

## KASNO LETO

Fenjerčić prstiju u lepu se svetlost izvija  
Rano se pali sred srebra i bakra u rani  
Ako se uz moje srce kasno leto privija  
Neka izgore ove oči kao najlepši tamjani

Kako da pređemo reku ogromnu šumu duše  
I vode su dozrele u mudrost naših reči  
Mala moja vidi kako se kule snova ruše  
A kamenje rastočeno niz našu krv ječi

Ritovi su opusteli zelene obale godina  
Tišina je obavila ruke i takvog mene  
I poezija je klonula niz leđa padina

Nemoguće je stići ako se nikuda ne krene  
Ima još puteva sakrivenih do vrha cilja  
Ćutimo koračajući kroz korenje bilja

## U SVOM MALOM BOLU

Koja me voliš: modra usno gorke ljubavi  
Ko je mudar napustio predele tvog daha  
Spotičući se o vlastiti glas o noć u glavi  
Padajući u veliki požar u gomilicu praha

Koja me voliš: ja sam peteljka cveta u ruci  
Jezero bez obala koje nadire ko pitoma zver  
Sastaćemo se ko feniksi krhki na jugu u luci  
Noseći u grlu belu mesečinu noseći sever

Godišnja doba nepoznata mora pred nama zima  
I putovanje kroz vrtače i dumače oči gore  
Na dlanovima malo suza i sunca kroz ponore

Usta nam puna vatre neiskazanih pesama i rima  
Nevidna leta greju nas u čemernom dolu  
Koja me voliš: umrećemo u svom malom bolu

## SONET O ŽENI

Žena: u toplim poljupcima u šatoru mog dlana  
S ustima punim smeha s očima živog mora  
U odeždi u dozivimau bolu duše malih rana  
Između žednih prstiju ćutnje nemušta govora

Žena: zamak u modroj kiši tiha zelena reka  
Nuđenje i potajno uzmicanje krpoz tamnilo odaja  
Razapeta između želja nežna i pohotna dok čeka  
Sva nabrekla a sva zrela u nagoti trag vapaja

Bog pred kim padaju uz koga se privijaju i mole  
Kom veruju i ne veruju uz mesečinu dok ga vole  
U postelji tanane noći od bisera rose i vlati

Gde se glava pijana od ljubavi i zaborava klata  
Zalazimo pohodimo ljubimo ko da je miris trava  
Ona voli rađa ni svesni nismo potajno uništava

## ZANOĆIŠ USNO ŽEDNA

Zanoćiš usno žedna ovde gde nema nežnosti  
Na rukama što pišu slova bilje gorku sušu  
Oblivena rumenilom stisnuta govoriš mudrosti  
Šapućeš tihe reči na uho šapućeš ih u dušu

Med i pelin pomešani u doba opasne vrtoglavice  
Ko mudar je otišao u nepovrat koja bela ruka  
Ruše se o opet se ruše u kanjione neme tice  
Dok mrtav ležim ko dažd oko tvog struka

Ko napušta usne raspuklo sunce što dozreva  
Prizivajući mrtvog mene da se ko svetlost javim  
Makar ko zrno peska ko led da se otkravim

Kao neko beskonačno more plavo jutro izgreva  
Zanoćiš usno žedna međ slovima ko između kiše  
Ti sanjaš predele sunca moja ruka piše piše



## KAD JEDNOM BUDE

Kad jednom sretnem ženu tihu ko prah kad pada  
Ružičast prepušten toplom dlanu kad belo koleno  
Kad jednom vidim oko drago ko tužnu jesen sada  
Kišu modru kad jednom vidim ženu i maleno

Dete s imenom Larisa a žena se ko reka daje  
Neumorni plivač na bedrima ko talasima plavim  
Kad jednom dojke ko zrelo voće zamak i odaje  
Usne i vino pa tople postelje od prstiju napravim

Kad jednom zaspim a ona me budna gleda i ponavlja  
Tankim prstom svaku crtu na licu kad jednom  
Na toplom telu vatru zapalim usnom što ostavlja

Trag neizbrisiv kad jednom izgradim kuću  
Od naših želja i htenja pa oglasim plotunom  
Da poezija ima dom uz ženu i ljubav goruću

## POLJUBAC

Vatra koju želim iz mirisa i nežnosti žene  
Iz najdivnije rane koja se uz mene privija  
Na vrhovima prstiju ko na talasima pene  
Mala se žiška na usnama ko rumen cvet razvija

Trešnja raspolučena pa mekoća pa slatkoća  
Kako je nevino to lice u velikoj letnjoj noći  
Dok ljubim i u poljupcima ubirem slatka voća  
Dišu male ptice u njenim grudima ko u samoći

Svete kako si lep kad smo u toplom poljupcu  
I ova reka i ovo drvo i ova izmišljena ptica  
U vazduhu iznad ruku u ružičastom nepcu

Dok to traje zaboravljamo na bol i neki metak  
Ljubavi moja nevinosti očiju i plavih vitica  
Ako me voliš ne znamo poljupcu kraj i početak



SONETNI VENAC



# NEMOST

## 1

Nemost je u tvom telu ko ružičasta noćnina  
U porama tvoje kože ko malo bakra sunce zri  
Naslonjena na svoju senku ko na mir planina  
Ti sanjaš poljubac nežan poljubac što vri

Bujnošću opijena ko bilje posle letnjeg pljuska  
Ptica ti na rukama iz kojih izvire čežnja  
Suncu okrenuta lopti užarenoj ko crvena ljuska  
U zlato te obavija dan što za breg potanja

Kao boginja u čarima leta kad se zrak zgusne  
Na tvom okruglom kolenu zlatni kuršum miruje  
A jedan venac zvezda svetlost ti spušta na usne

Vatre su na bregovima pepeo priziva smrtnika  
Gasne toplota avgusta vetar lišćem piruje  
Evo prozračne jeseni u nedrima ljubavnika

## TIŠINA

2

Evo prozračne jeseni u nedrima ljubavnika  
Poznate do u koren do nekog srebrnog mulja  
Pritisnute u kostima u čulnim svodovima vidika  
U zrelim plodovima ona se zavodnički ljulja

Oslušni: žubore velike vode niz jesen niz breg  
I sve manje snage imaš da se pomeriš niz pobrđe  
Kao da je već došla starost a u kosi sneg  
Pa ti se ne sviđaju ni dunje zrele ko od rđe

Otkidaju se kapi s grana vlažnih ko lepi biseri  
Uramljena u bilje tvoja kosa svetli bojom zlata  
Gledaš kroz tanke prste sunce nad rekom treperi

Kao ogrlica od drage kovine boje starog vina  
Pred večje jesenje uz zvono i zvuk starog sata  
Posmatram tvoje grudi zrele – svuda je tišina

## PUT DO MORA

3

Posmatram tvoje grudi zrele – svuda je tišina  
Kao robinja jeseni u plaštu od sunčane pređe  
Hoćemo li na put ljubavi čeka nas lepa dolina  
Kiše s maglom vino u šumama i teške međe

Hoćemo li na put do mora u ružu Nepoznata ženo  
Kose kao prezrelo žito u poljima mojih roditelja  
Hoćemo li u varljivi plamen u grožđe izgaženo  
Bežimo draga u brda bežimo i od prijatelja

Vidi draga vara nas ovo sunce ovaj dan na izmaku  
Zrno neba kotrlja ti se niz jagodice rumene  
A ne znaš draga ne znaš ti ništa o crnom mraku

O prevari sunca u duši o sjaju lažnog zlatnika  
Tebi je divno u ovoj jeseni sred nagle promene  
Okolo tebe prstenje svetlosti tiha svetost patnika



## ZAPALJENE PTICE

4

Oko tebe prstenje svetlosti tiha svetost patnika  
Ne možeš da se pomeriš iz tog kruga i tišine  
Vidi draga kako gori obzor šuma dalekih vidika  
Kao da se rađa vatra iz taloga ružičaste prašine

Osvetljena je skrivena unutrašnjost tvoje duše  
Ćutiš zatvorena u jesen u svetlost golih grana  
I vidiš samo kako se zapaljene ptice ruše  
Na veliki bol zelenih reka ko na toplu krv rana

Gledaš pticu u zraku njene čarobne arabeske  
Nad vodom ružičastom kao nad ogledalom  
Gledaš sve a malo vidiš samo svetle odbleske

Gde se utapaju u oči kao kiša u zemlju i seme  
Da proklija neka bol u grudima ko obalom  
Zatočenički te gledam zaboravivši na vreme

## PRAZNIK VESELJA

5

Zatočenički te gledam zaboravivši na vreme  
Na sve stvari koje mi nekad behu bliske  
Ti Nepoznata ženo najlepší stih moje poeme  
Ti ćutljiva i nema zagledana u cvetne ćaške

Niz dolinu ide ćovek ne diže glavu ne govori  
Nit se obzire nit smeru nit ima želja  
Njegovo će se srce jednom ko raj da otvori  
Kad u tvojoj duši bude mali praznik veselja

Proleteće nebom zapaljenu koplje mnogo strela  
I ptice bez krila bez perja sasvim neme  
Okreni se i ne plaći reci šta si htela

Sa svojom ćutnjom upornom što se potuca  
Po unutrašnjim predelima tebe a kroz vreme  
Nežnost u svakoj pukotini tvoje kože svetluca

## MIRIS JESENI

6

Nežnost u svakoj pukotini tvoje kože svetluca  
Privija se lepi miris jeseni na raspukle usne  
Osluškujesh kako biju damari kako vatra kuca  
U tvojim oblinama dok dan bakaran gasne

Zelen pastuv u kasu prelazi brdo i reku  
Ti ga ne vidiš Nepoznata u toj lepoti i sjaju  
Taj korak gipkosti što ne nalazi prepreku  
To zeleno telo koje zvezde u pređu odevaju

Da se pomeriš samo korak samo za tren  
Da progovoriš ljubičastim glasom grlice  
Da potrčiš zlatokosa da to ponavljaš kao refren

Ako to učiniš nepoznata ženo moje poeme  
Neću žaliti ako me ubiju neke svirepe ptice  
Ako i krv moja popije svoj izvor teško breme

## VAN VREMENA

7

Ako i krv moja popije svoj izvor teško breme  
Otići ću da zauvek zaspim u nekom cvetu  
Bledih jagodica bez života bez misli na vreme  
Ponovo ću da se rodim da se približim detetu

Zakopčaću ovaj ranjeni dan peteljkom od ruže  
Zamoliću grlice da pevaju tvojim glasom  
Na brestu dok liju zvezde obesiću uže  
Srebrna svetlost nek postane tvojim pasom

Ne mogu drugačije Nepoznata idem van vremena  
Otiću ću na Trg toplog bakra da vičem:  
Ona neće da se pomeri ona je od bela kamena

Ali ne draga sačekaću zoru i rađanje sunca  
Da krenem ko jelen kroz rosu da ričem  
Treba stići do cilja do mogućeg puta i vrhunca

## NA DNU ZDENCA

8

Treba stići do cilja do mogućeg puta i vrhunca  
Probudi se o Nepoznata iz ćutnje iz svog bola  
Ima života i u jesenjem lišću na dnu zdenca  
Gde mulj davi zelenilo u krugu zvezdanog oreola

Propupila si u mom mastilu u najljepšu metaforu  
Samo kako da te predam nepoznatu ovom papiru  
Reci mi svoje ime makar bio i nevest tvom govoru  
Nemušt ne mogu da budem u svetkovini i piru

Približi se o košuto mekog tela nevinih očiju  
Do višnjastih usana rumene pukotine kože  
Ove noći do tvog dolaska mogu i da me ubiju

A ja želim tvoju ruku od duge da me tiho uzme  
Da me odvede ispod brezine kore tamo se može  
Otići negde daleko od bola čak i od pesme

## U HLOROFILU

9

Otići negde daleko od bola čak i od pesme  
Otići od sebe pa stići u šume brezove naći se  
U lišću zelenom u hlorofilu u košutinom oku  
Otvoriti jedno stablo i videti se iza zavese

Od soka videti se kao nežnog i belog spavača  
Koji umesto očiju ima dva sveža cveta ljiljana  
Koji umesto da spava stihove u duše ispraća  
Kome umesto srca ispod kože kuca žuta rana

Otići tako daleko da nas niko ne pronađe  
Međ žile stoletne međ zveri pitome  
Otići među ribe u grla ptica u tanke veđe

Visokih gora do sunca od sunca do gora  
Otići daleko ne govoriti ništa više o tome  
Još dalje i od krpica od zvuka svog mora

## SAMA U NOĆI PEŠČANE PLAŽE

10

Još dalje i od krpica od zvuka svog mora  
Sakriti se tako dobro i od samog sebe  
Skrstiti ruke nad vodom iznad žubora  
Pasti na dno ostati dugo dok se ne ozebe

Dok srce ne zaželi srce a oko slično oko  
Onda potražiti svoju Larisu nežne ruke  
Neka se sklope oko vrata – duboko o duboko  
Zaroniti usne u usne ko voda kad ljubi oluke

Biti sama nepoznata u noći pešćane plaže  
Dok vetar njiše grane usnule palme  
Ko zelene šinjele u stroju nepokretne straže

Podigni oči iz mirnoće Nepoznata veče sme  
Da vidi njihovu boju da čuje nemušti šapat  
Žeđ da ugasm pod suncem kraj neke česme

## UVALA TIŠINE

11

Žeđ da ugasim pod suncem kraj neke česme  
Da nacrtam tvoj lik na mom belom dlanu  
Da pretvorim tvoje velike oči u lepe pesme  
Da me probude iz nežnosti da mi izleče rane

Hajde da te odvedem u vrt pun narcisa i ruža  
Da te odvedem u predele sunca i čistote  
Na neku reku u nizinu gde se vidik pruža  
Na veliku vodu i vatre na večernje lepote

Hajde da te odvedem u neku uvalu tišine  
U noć nama nepoznatu među vatre zvezda  
Kroz brezove šume puteljkom mesečine

Hajde da te odvedem u April u proleće  
Pa da kažem (obradovan toplinom gnezda):  
Eto – krv je izmenjena rascvetana u cveće



## KRUG PLAVETNILA

12

Eto – krv je izmenjena rascvetana u cveće  
U topli dah bilja u krug plavetnila  
Pa ti se čini sve je lepše dok gore sveće  
Južno od tvog srca u duši aprila

Uđi u ovaj san tiho kao da otvaraš vrata  
Zaboravi na sve gorčine na sve boli  
Zaboravi reč teško zaboravi puteve blata  
Na obzoru piše sunce: voli voli voli

Još si uvek tu nema gledaš u nepoznato  
Miruju ti ruke miruju ti damari  
Čini mi se Nepoznata da si kao zlato

I da si beskonačno zagledana u boju mora  
Hajde da odemo negde iz ćutnje i mirnoće  
Ne mogu više da te izmišljam u osvit zora

## PETELJKA LJUBAVI

13

Ne mogu više da te izmišljam u osvit zora  
Sanjari s odriču sna ko plivači vode  
Spava umorna noć s pticama u krošnji bora  
Znaš li šta sanjaju zatvoreni – malo slobode

Bude se spavači iz divnih snova iz postelja  
Od trava bude se i oni koji nisu spavali  
Probudi se i ti uz zvuk mora prijatelja  
Čeka te dan od srebra na morskoj obali

Pojavljaju se školjke biseri i lepe sirene  
Ti to ne vidiš Nepoznata ptica krila  
Ti ne vidiš ni talase ni belilo pene

U luci brodovi kreću na duge plovidbe  
Sunce u jarbolima izvodi čarolije  
Idem da uberem peteljku ljubavi kroz proleće

## TI SI OPET MIRNA

14

Idem da uberem peteljku ljubavi kroz proleće  
Otvora mi se put na jug iza velike planine  
Nepoznata – verujem tamo su velike sreće  
Iza bola spoticanja iza ružičaste prašine

Idem da dovedem vojne naoružane osmesima  
U stavu mirno da te probude Nepoznata  
Kako će da zabruji pesma i lepa rima  
Iz grla mladića rođenih posle rata

Njihova velika srca i oči nevine ko rosa  
Nisu li radost za tvoju nežnu i mirnu dušu  
Vidi: pa ti plačeš Nepoznata pala ti kosa

Na prste zgrčene na kolena zaobljena  
Tako si opet mirna tako si opet sama  
Nemost je u tvom telu ko ružičasta noćnina

## MAGISTRALE

15

Nemost je u tvom telu ko ružičasta noćnina  
Evo prozračne jeseni u nedrima ljubavnika  
Posmatram tvoje grudi zrele – svuda je tišina  
Okolo tebe prstenje svetlosti tiha svetost patnika

Zatočenički te gledam zaboravivši na vreme  
Nežnost u svakoj pukotine tvoje kože svetluca  
Ako i krv moja popije svoj izvor teško breme  
Treba stići do cilja do mogućeg vrhunca

Otići negde daleko od bola čak i od pesme  
Još dalje i od krpica i od zvuka svog mora  
Žeđ da ugasim pod suncem kraj neke česme

Eto – krv je izmenjena rascvetana u cveće  
Ne mogu više da te izmišljam u osvit zora  
Idem da uberem peteljku ljubavi kroz proleća



## S A D R Ź A J

### U TELU I MASTILU

Larisa /7

Miris u sveci od dlana /8

San u brezinom lišću /9

Tražeći Larisu /10

Beleška o Larisi i proleću /11

Dolaziš s mirisom bilja /12

U telu i mastilu /13

Bejah li to ja /14

Video sam u snu /15

Na malom Trgu Lolinih ruku /16

S onu stranu sunca /17

Kad je umiralo sunce u kapima leta /18

Sonet /19

U kvadratu miholjskog rama /20

Vrt iza ptice /21

Dan nema biše /22

Mladost i leto /23

Povratak /24

Beleška o devojčici /25

Tražeći sirenu /26

Tople kapljice mesečine /27

I noćas neko tiho ulazi u moju sobu /28

Ivančica /29

U mesečini nežnost ruka beleži /30

Malinovo leto /31  
Kaplja u ruži od dseet prstiju /32  
U odeždi sunca /33  
Sonet o nepoznatoj ženi /34  
Devojčica /35  
Kasno leto /36  
U svom malom bolu /37  
Sonet o ženi /38  
Zanoćiš usno žedna /39  
Kad jednom bude /40  
Poljubac /41

#### SONETNI VENAC

Nemost /45  
Tišina /46  
Put do mora /47  
Zapaljene ptice /48  
Praznik veselja /49  
Miris jeseni /50  
Van vremena /51  
Na dnu zdenca /52  
U hlorofilu /53  
Sama u noći peščane plaže /54  
Uvala tišine /55  
Krug plavetnila /56  
Peteljka ljubavi /57  
Tako si opet mirna /58  
Magistrale /59





JOVICA ĐURĐIĆ

LARISA

*Vinjetu na koricama izradila*  
IVANA ĐURĐĆ

*Tehnički urednik*  
VUK RADEZKY

*Korektor*  
JOVAN SAVIČIN PRICA

*Fotografija snimio*  
BORISLAV OSTOJIĆ

*Izdavač*  
RIJEČKO KNJIŽEVNO I NAUČNO DRUŠTVO  
Rijeka, proleterskih brigada 5

*Tisak*  
RIJEČKA TISKARA  
Rijeka  
Bulevar Marksa i Engelsa 20  
1974

